

Ajuntament
d'Olesa de Montserrat

MEMÒRIA 2015

ARXIU MUNICIPAL

ÍNDEX

1. Presentació	5
2. Estructura, organització i mitjans	7
2.1 Competències i funcions	7
2.2 Seu, adreça i telèfon.....	9
3. Activitats realitzades	10
3.1 INGRÉS DE DOCUMENTACIÓ	10
3.2 SISTEMA DE GESTIÓ DOCUMENTAL	11
3.3 SERVEIS DE L'ARXIU MUNICIPAL.....	13
3.3.1 Servei de referència i assessorament.....	13
3.3.2 SERVEI DE RECERCA I CESSIÓ D'IMATGES	13
3.4 ACTIVITATS DE DIFUSIÓ	15
4. Atenció ciutadana i tràmits	17
5. Pressupost	18

1. Presentació

L'Arxiu Municipal d'Olesa de Montserrat és el servei municipal que s'ocupa de recollir, conservar, organitzar i gestionar els documents i fons documentals tant d'àmbit municipal com supramunicipal, i també els que fan arribar els ciutadans o les entitats, per tal que puguin ser utilitzats per a la gestió administrativa, la informació, la investigació i la cultura.

Així mateix, és el servei responsable de definir, implantar i fer el seguiment del sistema de gestió de la documentació administrativa, conjunt d'operacions i tècniques basades en l'anàlisi de la producció, la tramitació i els valors dels documents, amb l'objectiu de racionalitzar-ne i unificar-ne el tractament i aconseguir-ne una gestió eficaç i rendible.

A l'últim, són funcions pròpies de l'Arxiu Municipal d'Olesa de Montserrat la conservació i preservació del patrimoni documental del municipi, vetllant i custodiant la documentació d'interès històric o cultural de les persones físiques o jurídiques, i impulsant alhora activitats de divulgació i de foment de la recerca. Avui en dia, els arxius són uns equipaments absolutament necessaris per a l'organització que els ha generat i han de vetllar pel patrimoni documental de tot un poble. No hem d'oblidar que a l'Arxiu s'hi guarden un conjunt de documents que tenen com a denominador comú ser el reflex de les vivències, les il·lusions i les transformacions d'una col·lectivitat, que en el nostre cas és la vila d'Olesa de Montserrat.

Durant aquest any 2015 l'Arxiu Municipal ha treballat en la tasca de divulgació i d'apropament a la ciutadania del servei públic que ofereix a la vila, i en els anys propers seguirem treballant en aquesta línia per tal d'optimitzar l'Arxiu, per aconseguir que aquesta dependència municipal sigui un servei obert i, alhora, una eina administrativa eficaç per a la gestió de les competències municipals. En l'actualitat, l'AHMOM s'ha convertit en un punt de referència documental important i un servei cultural per a la recerca i la difusió històriques per a tots els ciutadans, entitats, estudiosos, investigadors i públic en general interessats a conèixer la seva història.

La millora del procés de reorganització de la documentació que conservem en les nostres dependències ha fet augmentar el moviment diari de persones que

consulten, tant internes com externes, consolidant un servei del tot necessari per a la nostra vila.

2. Estructura, organització i mitjans

2.1 Competències i funcions

L'Arxiu Històric Municipal d'Olesa de Montserrat és el servei públic especialitzat en les funcions d'organització, tutela, gestió, descripció, conservació i difusió de la documentació municipal. L'AHMOM té la doble vessant d'arxiu administratiu i arxiu històric. Custòdia els fons històrics de l'administració local, d'entitats i particulars que hi han fet donació. També conserva i gestiona la documentació generada o rebuda en l'exercici de l'activitat administrativa de l'Ajuntament, posant-la a l'abast de tots els ciutadans i de la pròpia administració local.

L'AHMOM depèn, a efectes de titularitat i gestió, de l'Ajuntament d'Olesa de Montserrat, quedant adscrit a l'Àrea de Cultura. L'AHMOM està adherit a la Xarxa d'Arxius Municipals de la Diputació de Barcelona (XAM).

L'Ajuntament garanteix el manteniment i la promoció del servei de l'Arxiu i, d'acord amb la legislació vigent, li atribueix les següents competències: organitzar i difondre el patrimoni documental municipal, garantir el dret a la informació i l'accés a la documentació, facilitar la investigació i vetllar per la salvaguarda del patrimoni documental del municipi.

D'acord amb l'article 20, apartat 1c, de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'Arxius i documents, l'AHMOM està integrat dins el Sistema d'Arxius de Catalunya i, com a tal, ha de complir allò que dicta la normativa i legislació vigent.

2.1.1. Visió, missió i objectius estratègics

Preserva el patrimoni documental a través del tractament arxivístic de la documentació municipal, així com fons o col·leccions documentals que tenen relació directa amb Olesa de Montserrat. El tractament arxivístic passant des de les transferències ordinàries als ingressos extraordinaris, comporta la descripció dels documents i la seva instal·lació correcta als dipòsits de l'Arxiu Municipal.

Descriu i arxiva els documents elaborant instruments de descripció o recerca que estiguin a l'abast dels usuaris del mateix Ajuntament, així com per a qualsevol ciutadà o ciutadana. Els instruments de recerca o descripció permeten que es

puguin consultar els documents d'interès en motiu de recerca històrica o per a qualsevol tipus de gestió.

Difon el patrimoni documental d'Olesa de Montserrat amb l'objectiu de permetre per una part el coneixement de la història i evolució social, econòmica, territorial i política d'Olesa, així com que el conjunt de la població conegui que té dret a l'accés als documents per tal de poder exercir els seus drets democràtics.

Posa a disposició de la ciutadania i dels serveis municipals la consulta de documents per tal que es puguin exercir els seus drets i obligacions.

2.1.2. Objectius operatius

Per tal d'assolir els objectius estratègics de l'arxiu es poden assenyalar els següents objectius operatius:

- Gestió i control dels dipòsits de l'Arxiu Municipal.
- Gestionar les transferències ordinàries i extraordinàries.
- Captar fons documentals personals, patrimonials i associatius.
- Configurar un arxiu fotogràfic a través de l'ingrés de fotografies originals com en defecte l'obtenció de captures digitals, així com amb el tractament de les fotografies del Fons Fotogràfic Municipal.
- Descriure els fons d'arxiu per tal de posar a disposició dels usuaris els punts d'accés necessaris als documents.
- Arxivar els documents als dipòsits per a assegurar la seva preservació al llarg del temps.
- Preservar els documents d'arxiu amb valor històric.
- Dur a terme les accions de disposició dels documents.
- Garantir el dret d'accés als documents, i donar suport a les unitats de gestió a través del préstec intern de documents administratius.
- Difondre els fons de l'Arxiu Municipal.
- Participar en actuacions transversals de difusió del patrimoni i història d'Olesa de Montserrat.

2.2 Seu, adreça i telèfon

Adreça: Casa de Cultura, c/ Salvador Casas, núm. 26,
Tel. 93 778 00 50 ext. 2009,
arxiu@olesademontserrat.cat

Horari d'atenció al públic:

De dilluns a divendres de 9 a 13.30 hores

Del 15 de setembre al 20 de juny, també dijous a la tarda de 16 a 19 hores

Serveis:

- Servei de consulta del fons documental i de la biblioteca auxiliar
- Servei d'informació i documentació
- Servei de préstec a l'Administració i als particulars
- Servei de reproducció de documents
- Visites comentades per a grups o particulars interessats a conèixer el funcionament i els fons de l'Arxiu

3. Activitats realitzades

3.1 INGRÉS DE DOCUMENTACIÓ

Transferències de documents administratius

En el transcurs de l'any 2015 s'han realitzat 16 transferències documentals ordinàries, de les oficines de l'Ajuntament als dipòsits de l'Arxiu Municipal, amb un total de 1.476 unitats d'instal·lació (capses), uns 148 ml:

- 01-2015 Transferència de Serveis Socials, 68 unitats d'instal·lació.
- 02-2015 Transferència de l'OAC, 58 ui.
- 03-2015 Transferència de Serveis Tècnics, 23 ui. i 21 projectes (format gran)
- 04-2015 Transferència de Medi Ambient, 3 ui.
- 05-2015 Transferència d'UGRH, 73 ui.
- 06-2015 Transferència d'Intervenció, 54 ui.
- 07-2015 Transferència de Contractació, 31 ui. i 22 llibres tècnics
- 08-2015 Transferència de Cultura, 12 ui. i 2 projectes (format gran)
- 09-2015 Transferència d'Habitatge, 68 ui. i 12 projectes (format gran)
- 10-2015 Transferència d'Esports, 13 ui.
- 11-2015 Transferència del Tresoreria, 23 ui.
- 12-2015 Transferència del TIC, 1 ui.
- 13-2015 Transferència de Serveis Jurídics, 17 ui.
- 14-2015 Transferència de la Policia, 988 ui.
- 15-2015 Transferència d'Ensenyament, 33 ui.
- 16-2015 Transferència de Secretaria, 11 ui.

Fons documentals i documents externs ingressats l'any 2015

- 1.157 fotografies d'actes i d'indrets d'Olesa de Montserrat
- 14 CD amb més de 2.500 fotografies d'actes, festes i indrets d'Olesa de Montserrat dels anys 2012 al 2015
- 56 documents antics: escriptures de compravenda de terrenys, capítols matrimonials, testaments, etc., datats entre 1709 i 1946, procedents de la donació feta per Joaquina Puig
- Llibre *Fèlix Figueras, Alcalde d'Olesa afusellat pel franquisme*, de Guillem Figueras, publicat per la Fundació Josep Irla el febrer de 2015. Donació d'Esquerra Republicana de Catalunya

- 8 volums de la *Història de Catalunya*, de Pierre Vilar, Edicions 62, 1989. Donació de Jaume Monné
  - Dos volums de les *Històries i llegendes de Barcelona*, de Joan Amades, Edicions 62, 1984. Donació de Jaume Monné
  - 726 Revistes i diaris d'Olesa de Montserrat de diferents anys
  - Dos llibres *25 anys Tir amb Arc Olesa*, de Josep Lluís Amador, 2015. Donació del mateix autor
  - Llibre *Caminant per Vacarisses*, de Joan Soler Gironés, 2015. Donació de l'Ajuntament de Vacarisses
  - Llibre *Els ponts d'Esparreguera*, d'Àngel M. Hernández Cardona, 2015. Donació de l'Ajuntament d'Esparreguera
  - Llibre *El temps de les indians a Igualada*, de Pere Pascual, 2015. Donació de l'Arxiu Comarcal de l'Anoia
  - Llibre *Pensadors de la Grècia arcaica: filosofia i poesia*, de Josep Temporal, 2015. Donació del mateix autor
  - Llibre *Divulgación histórica de Olesa de Montserrat. Tomo I. Geologia*, de Josep M. Rafegas, publicat l'any 1955. Donació de Ricard Rafegas
  - Llibre *Retalls de la història d'Olesa*, de Josep M. Sibina, publicat l'any 1999. Donació del mateix autor
  - Llibre *Aproximació a l'estudi de les migracions històriques a escala municipal: Olesa de Montserrat, 1581 – 1930*, Tesi doctoral de Carles Millàs Castellví, 2015. Treball premiat en el 28è Premi Recerca Vila d'Olesa de l'any 2012
  - S'han incorporat 23 publicacions i estudis inèdits d'àmbit temàtic local a la biblioteca auxiliar de l'Arxiu, i s'han completat les capçaleres d'hemeroteca en curs
  - 620 tríptics i programes de mà editats per l'Ajuntament i per les entitats olesanes durant tot l'any 2015
  - 413 cartells editats per l'Ajuntament i per les entitats olesanes durant tot l'any 2015
  - També han ingressat a l'Arxiu 650 documents diversos: propagada comercial, propaganda electoral, programes antics, etc. de diversa procedència
- Aquest any 2015 hi ha hagut 15 persones que han fet donacions: nou amb fotografies, tres amb diaris i programes, una amb una màquina d'escriure antiga, una amb documents antics i tres amb llibres.

3.2 SISTEMA DE GESTIÓ DOCUMENTAL

3.2.1. Tractament arxivístic i instruments de descripció

- Inventari del fons administratiu municipal (1980-2010): continuació de la descripció, classificació i gestió en una base de dades, que ja compta amb més de 21.000 registres, dels expedients generats pels diferents departaments de l'Ajuntament.
- Inventari del fons d'imatges: continuació del programa de treball amb la descripció, classificació i inventari, amb el resultat de 924 registres que identifiquen 21.226 fotografies.
- Classificació de la col·lecció de cartells: començament de l'ordenació i classificació amb l'ajuda d'un voluntari.
- Elaboració del Reglament de l'Arxiu Municipal amb l'ajuda d'un nou auxiliar d'arxiu incorporat gràcies a un Pla d'ocupació.
- Inventari del fons històric municipal: començament de l'inventari amb la col·laboració del nou auxiliar.
- Organització i classificació de la documentació procedent de l'arxiu de la Policia Local.

3.2.2. Avaluació documental

S'han iniciat les tasques de destrucció de documents d'acord amb la normativa vigent permetent una millora en la gestió del fons documental de l'arxiu.

Durant l'any 2015 s'ha procedit a l'eliminació certificada per part de l'arxiu de 61.20 ml (612 capsos) de documents corresponents a còpies o originals avaluats prèviament per la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria de Documents (CNAATD) i que representen un total de més de 2.500 quilos de paper.

Com a mesura de transparència, el registre d'eliminació de documents es pot consultar a l'apartat de l'Arxiu Històric Municipal del Web de l'Ajuntament d'Olesa de Montserrat:

<http://www.olesademontserrat.cat/files/doc23076/copia-de-registre-destruccio-documentos.pdf>

3.3 SERVEIS DE L'ARXIU MUNICIPAL

3.3.1 Servei de referència i assessorament

S'han redactat tres informes:

- Per la cessió de llibres sobre la Guerra Civil del fons privat de Carles Roca
- Sobre els Misteris, per la declaració de bé d'interès cultural
- Pel reglament de l'Arxiu

S'han assessorat diversos alumnes de les escoles d'Olesa per a la realització de diferents treballs o estudis sobre la vila: noms dels carrers, evolució urbanística, masies, fonts, Guerra Civil, etc.

S'ha treballat conjuntament amb la Diputació de Barcelona per senyalitzar el patrimoni olesà amb cartells informatius

S'ha treballat amb la realització del Catàleg de Patrimoni, conjuntament amb la Diputació de Barcelona

S'ha col·laborat amb la redacció, de la part que pertoca a Olesa, del projecte de camí del Llobregat amb l'empresa encarregada de fer-lo

S'ha preparat i col·laborat en el muntatge de l'exposició de Cartells de la Festa Major

S'han redactat els textos per l'exposició *La casa tradicional olesana* i s'ha col·laborat en la seva preparació i muntatge

S'ha fet una visita cultural guiada pel nucli antic d'Olesa als Voluntaris i alumnes del Servei de Català

S'ha fet una explicació d'alguns noms de carrers d'Olesa a l'Aula de Català

3.3.2 SERVEI DE RECERCA I CESSIÓ D'IMATGES

Recerca i cessió de 224 fotografies per a:

- Col·laboració i cessió de fotografies per a l'exposició *La casa tradicional olesana* amb el Centre Muntanyenc i de Recerques Olesà i l'Arrel
- Cessió de diverses fotografies per treballs de recerca escolar, tesis doctorals i Màsters
- Cessió de fotografies per a la publicació del llibre *Fèlix Figueras i Aragay, alcalde represaliat de la Segona República a Olesa de Montserrat*, de Guillem Figueras
- Cessió de fotografies per a la publicació del llibre *Aigua: patrimoni d'Olesa de Montserrat. Itineraris poètics. Volum I*
- Cessió de dues fotografies del pont del riu, al diari La Bústia, per a la redacció de l'article de la commemoració dels 100 anys de la seva construcció
- Cessió de fotografies del carrilet per a l'elaboració d'una maqueta ferroviària
- Cessió de fotografies de Carnivals antics per a la construcció de noves carrosses per la rua de Carnestoltes
- Cessió de fotografies per a la realització de plaques de cava d'Olesa
- Cessió de fotografies a l'Associació de Pessebristes per a la confecció de nous diorames de pessebres
- Cessió de fotografies per a l'elaboració de l'arbre genealògic de la família Tobella
- Cessió de fotografies per la web de turisme
- Cessió de fotografies a Miquel Grivé per a l'exposició *Una mirada a Josep Grivé*

3.4 ACTIVITATS DE DIFUSIÓ

Web

- Correcció i modificació dels escrits d'història de l'Arxiu Municipal de l'antiga web municipal per adaptar-los a la nova.
- Assessorament en diferents apartats per a la redacció de la nova pàgina web de turisme

Publicacions

Participació i col·laboració en:

- L'article *Notes per fer una primera bibliografia de Josep Blanxart i Camps, batlle de Berga i secretari de la Universitat de Barcelona*, de Ramon Felipo Oriol, publicat a la revista L'Erol (Revista cultural del Berguedà) núm. 124 de l'estiu de 2015
- El treball escolar i, posteriorment, llibre *Fèlix Figueras i Aragay, alcalde represaliat de la Segona República a Olesa de Montserrat*, de Guillem Figueras
- Un reportatge sobre el Café del Centro de la revista *El Montserratí*
- Revisió i redacció d'escrits del llibre *Aigua: patrimoni d'Olesa de Montserrat. Itineraris poètics*. Volums I – II
- S'han redactat els textos del Quadern d'Olesa Q4 *La casa tradicional olesana*, publicat per l'Ajuntament d'Olesa el novembre de 2015

Visites

Durant l'any 2015 s'han atès les visites següents:

- 217 alumnes i 18 monitors de 4t de quatre escoles d'Olesa dividits en nou torns durant els mesos de febrer i març
- 19 persones, entre voluntaris i alumnes del Servei de Català
- 26 persones del servei de Voluntaris de la Gent Gran, en dos torns
- Arxiver parroquial de Puigverd (Lleida)
- Dos membres de la Filmoteca Nacional a la qual hem fet cessió de tres rotlles de pel·lícules antigues d'Olesa per a la seva conservació
- Juan Francisco Gibaja Bao, cap d'investigacions arqueològiques de l'Institució Milà i Fontanals. Consejo Superior de Investigaciones Científicas (IMF-CSIC)

Premi de Recerca Vila d'Olesa

- Organització del 31è Premi de Recerca Lliure Vila d'Olesa
- Organització del XX Premi de Recerca Lliure per a escolars

Participació en jurats i comissions

Participació de l'auxiliar tècnic de l'Arxiu com a:

- Secretari de la Comissió del Premi Recerca Vila d'Olesa
- Membre del Jurat del Premi Sant Jordi infantil i juvenil de conte i narració breu en català
- Membre del Jurat del Concurs de cartells de Festa Major
- Membre del Jurat del Concurs de poesia de la gent gran
- Membre de la Comissió per a la tria de la nova imatge corporativa
- Membre dels tribunals de proves i entrevistes dels Plans d'ocupació per una plaça d'auxiliar d'arxiu

Difusió en els mitjans de comunicació

Participació a Olesa Ràdio per parlar sobre temes diversos: l'edifici del Salistes, la font de Can Soler, el Premi Recerca Vila d'Olesa, els Misteris i les tradicions de Setmana Santa i la Festa de Santa Oliva.

D'ençà el mes de setembre, participació diària a Olesa Ràdio amb un concurs de temàtica històrica d'Olesa.

Participació a un programa de ràdio de La Xarxa per parlar sobre La Passió.

4. Atenció ciutadana i tràmits

Durant l'any 2015 s'han atès 405 ciutadans. El fons més consultat és el format per la documentació notarial seguit per la secció fotogràfica, l'Hemeroteca i els Padrons d'Habitants.

Usuaris sala de consulta	357
Consultes per correu electrònic	23
Consultes telefòniques	5
Préstecs	20
Reproduccions de documents	63

Temes més investigats pel usuari

1. Genealogies familiars i dades sobre avantpassats
2. Les festes populars
3. La Guerra Civil i la postguerra
4. Carrers, fonts i edificis
5. Indústries tèxtils

5. Pressupost

Ingressos

Subvencions a projectes

ORGANISME	TIPUS	IMPORT
Diputació de Barcelona	Econòmica	2.300,00 €
Total Subvencions Rebudes		2.300 €

Despeses1

CULTURA

			CULTURA CAP2			
Org.	Pro.	Eco.	Descripció	Crèdits inicials	Crèdits totals consignats	Obligacions reconegudes
51	3322	22699	CULTURA-AH-DESPESES DIVERSES	927,00	927,00	859,66
51036	3322	22699	CULTURA-AH-DESPESES DIVERSES	0,00	2.300,00	2.022,01
51	3322	46500	CULTURA-AH-CONVENI CENTRE D'ESTUDIS LLOBREGAT	1.000,00	1.000,00	0,00
TOTAL CAPÍTOL II				1.927,00	4.227,00	2.881,67

TOTAL CAPÍTOL I	40,317,48
------------------------	-----------
